

man ikke udelukkende kan bestemme Kontorets Bestyrelse efter Udbyttet af Skriveriet. Da den ærede Minister stiller i Udfigt, at Underbalancen med Hensyn til Auktionskontoret muligvis vil blive refunderet, saa skal jeg tillade mig at opfordre ham til snarest muligt at bringe denne Sag til Afgjørelse, for at der ikke skal fremkomme flere Anker i den Anledning.

Jeg vil dernæst vende tilbage til Spørgsmaalet om Udgifterne ved Undersøgelserne i Anledning af Valghandling, hvilket Spørgsmaal mere ligger for i sin Reenhed ved dette Lovudkast end ved det, der før var til Forhandling. Smellem Undersøgelsen af Valget i Frederiksfund, som omtales her i denne Lov, og Undersøgelsen af Valget i Næstved, var der den Forskjel, at Folkethinget med Hensyn til det frederiksfundske Valg forlangte Undersøgelsen ledet af en Kommission, hvilket det ikke forlangte med Hensyn til det næstvedske Valg, men der blev dog ogsaa med Hensyn til dette foretaget en kommissairial Undersøgelse. Den høitærede Indenrigsminister siger nu, at da det var Thinget, som forlangte en Kommission nedsat for at foretage Undersøgelserne i Frederiksfund, saa maae Udgifterne derved falde paa Staten, og han slutter endvidere, at naar det er blevet en Statsudgift paa Grund af, at der har fundet et kommissorium Steb i Frederiksfund, saa maa det ogsaa være en Statsudgift for Næstved, da der ligeledes er blevet nedsat en Kommission. Han overseer imidlertid, at det ved det først omtalte Valg hed sig, at det var Folkethinget, der havde forlangt en kommissairial Undersøgelse, og jeg vil fremdeles mod den høitærede Indenrigsminister gjøre de ganske almindelige Grundsætninger gjældende, som navnlig maae komme til Anvendelse paa det næstvedske Valg. Der er i Valgloven af 1849 og i en senere Lov af 1855, angaaende Udgifter til Landsthingsvalg, forudsat, at Udgifterne ved Valgene ere aldeles kommunale, at de falde paa Sognekommunerne, og at det kun er forfudsvis, at de udredes af Amtsrepartitionsfonden; Valgvæsenet er altsaa ikke betragtet som en Statsag, men det er saa meget som muligt betragtet som en Kommunesag. Naar der nu bliver Spørgsmaal om justitiel Forfølgning i Anledning af Valghandling,

saa er det ganske vist, at man ikke kan paalægge de enkelte Kommuner at betale saadanne Undersøgelser, men det forekommer mig dog, at der maa gjælde de selvsamme Regler derfor som for andre justitielle Forfølgninger, nemlig at Udgifterne blive Amtsudgifter. Jeg troer, at det vilde være en ganske overordentlig skarpsindig Fortolkning, som næsten kunde blive til Juristeri, hvis man vilde sige, at disse Udgifter skulle blive Statsudgifter, fordi Folkethinget forlangte en saadan Undersøgelse, og navnlig fordi det blev forlangt, at den skulde foretages ved en Kommission, da man ikke kunde have Tillid til den ordinaire Dommer, som paa en utilbørlig Maade havde blandet sig i Valgforhandlingen og derved berøvet sig selv den Upartiskhed, som maa forudsættes at være tilstede hos en Dommer ogsaa i politisk Henseende, navnlig paa Grund af den ham givne Uaffættelighed. Det bør holdes fast, og jeg troer heller ikke, at der haves nogen Hjemmel derfor, at man ikke bør lade en saadan Udgift til Justitsager i Anledning af Valg gaae over paa Statskassen. Man har jo tidligere haft en Række Søgemaal ad Justitiens Vej i Anledning af Misligheder ved Valg; men der har hidtil aldrig været Tale om, at Statskassen skulde bære nogen Udgift i den Anledning.

Ischærning: Den nu reiste Forhandling vil jo nærmere komme under Omtale ved anden Behandling; men der er et andet Spørgsmaal, som ikke tidligere har foreligget, og som angaaer et Punkt, der findes under Indenrigsministeriet, nemlig Udgifter i Anledning af de industrielle Arbejderes Tour til Verdensudstillingen. Det er en afsluttet Sag, og det kan ikke falde mig ind at rejse Indsigelse mod, hvad der nu er skeet; Toget kan have været baade til Behagelighed og til Nytte, det indrømmer jeg, men det er et Spørgsmaal, om Indenrigsministeriet burde have ydet Bidrag dertil, naar et saadant ikke var forlangt og bevilget af Rigsdagen; Verdensudstillingen var jo dog forudsat, og man kunde meget godt have været paa det Reue med, hvad man i den Henseende vilde foretage, hvorfor Sagen vistnok allerede dengang burde have været forelagt, istædbefor først i Tidernes Løb at komme frem. Det er